

POSTANOWIENIE

23 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 23 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.K., P.K.1, L.K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy
Państwowe Nadleśnictwo Ł. i Nadleśnictwo G.
z udziałem Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Nowym Sączu
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej P.K., P.K.1, L.K.
od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z 22 lipca 2025 r., III Ca 967/24,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w zakresie dotyczącym pkt I (pierwszego) podpunkty 1 (jeden) i 2 (dwa);**
- 2. w pozostałym zakresie przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Powodowie P.K., P.K.1 i L.K. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z 22 lipca 2025 r. (sygn. akt III Ca 967/24), zaskarżając go w części – odnośnie pkt I ppkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, pkt III i pkt VI. Wyrok ten został wydany w wyniku rozpoznania apelacji pozwanego Skarbu Państwa – Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Ł. i Nadleśnictwa G. oraz apelacji prokuratora wniesionych od wyroku Sądu

Rejonowego w Gorlicach z 5 września 2024 r. (sygn. akt I C 409/22). W punkcie I. wyroku Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadał mu treść: „1. ujawnia zgodnie z mapą do celów prawnych z wykazem zmian danych ewidencyjnych geodety uprawnionego mgr inż. P.K. z dnia 11 kwietnia 2024 r., wpisaną do zasobu geodezyjnego i kartograficznego Starosty G. pod nr [...], że nieruchomości położone w Z., gmina U., objęte księgą wieczystą nr [...] uległy następującym przekształceniom: - działka nr [...] uległa podziałowi na działki [...], [...], [...], [...], - działka nr [...] uległa podziałowi na działki [...], [...], [...], [...], - działka nr [...] uległa podziałowi na działki [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...]; 2. uzgadnia z rzeczywistym stanem prawnym treść księgi wieczystej nr [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Gorlicach V Wydział Ksiąg Wieczystych, w której w dziale II jako właściciel ujawniony jest Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ł. w taki sposób, że nakazuje z tej księgi odłączyć do nowej księgi wieczystej działki nr [...] o powierzchni 1,74 ha, [...] o powierzchni 1,60 ha, [...] o powierzchni 0,22 ha, [...] o powierzchni 0,32 ha i założyć dla powyższych działek nową księgę wieczystą, w której w dziale II w miejsce powyższego pozwanego ujawnieni jako współwłaściciele zostaną powodowie w udziałach: P.K.1 w 1/3 części, L.K. w 1/3 części oraz P.K. w 1/3 części;

3. w pozostałej części powództwo o uzgodnienie z rzeczywistym stanem prawnym treści księgi wieczystej nr [...] oddala i w całości oddala powództwo o uzgodnienie z rzeczywistym stanem prawnym treści księgi wieczystej nr [...]; 4. nie obciąża powodów kosztami procesu na rzecz pozwanego; 5. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gorlicach od pozwanego Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa Ł. kwotę 7492,38 zł (siedem tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dwa złote trzydzieści osiem groszy) tytułem zwrotu części wydatków wyłożonych w sprawie tymczasowo przez Skarb Państwa; 6. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gorlicach od powodów P.K., P.K.1 i L.K. kwotę 7492,37 zł (siedem tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dwa złote trzydzieści siedem groszy) tytułem zwrotu części wydatków wyłożonych w sprawie tymczasowo przez Skarb Państwa.”. Ponadto w punkcie II. wyroku w pozostałym zakresie oddalił obie

apelacje, w punkcie III. zniósł między stronami koszty postępowania apelacyjnego, a w punkcie IV. nieopłaconymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa.

W związku z zakresem zaskarżenia wskazanym przez powodów, należało rozważyć dopuszczalność wniesionej przez nich skargi kasacyjnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że jedną z niewyartykułowanych wprost w przepisach przesłanek dopuszczalności środka zaskarżenia (do nich zalicza się też skargę kasacyjną) jest interes prawny w zaskarżeniu orzeczenia. Dla jego powstania konieczne jest istnienie stanu pokrzywdzenia orzeczeniem (*gravamen*), a jego brak prowadzi do odrzucenia środka zaskarżenia. Interes ten występuje w razie pokrzywdzenia (*gravaminis*) i polega na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a treścią rozstrzygnięcia. Pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, w tym i skargi kasacyjnej. Jeżeli zatem kwestionowane skargą kasacyjną orzeczenie nie rozstrzyga niekorzystnie o żądaniu strony, skarga kasacyjna skierowana przeciwko takiemu rozstrzygnięciu jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu (zob. np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna – z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 25 września 2019 r., III CZ 32/19, z 10 października 2014 r., III CSK 291/13 i z 5 września 1997 r., III CKN 152/97).

Skarga kasacyjna powodów obejmuje również rozstrzygnięcia zawarte w pkt I ppkt 1 i 2 wyroku Sądu drugiej instancji, mimo że rozstrzygnięcia te są dla nich korzystne. Zawarte w pkt I ppkt 1 i 2 orzeczenia dotyczą wyłącznie ujawnienia podziałów geodezyjnych nieruchomości zgodnie z mapą do celów prawnych oraz nakazu odłączenia określonych działek i założenia dla nich nowej księgi wieczystej, w której powodowie mają zostać ujawnieni jako współwłaściciele w udziałach po 1/3 części. Rozstrzygnięcia te realizują w części żądania powodów, prowadząc do ujawnienia przysługującego im prawa własności, i nie naruszają w żadnym zakresie ich interesu prawnego. W tej części Sąd Okręgowy nie orzekł na niekorzyść powodów. Brak pokrzywdzenia orzeczeniem (*gravamen*) wyklucza istnienie interesu prawnego w zaskarżeniu wyroku, co stanowi warunek dopuszczalności skargi kasacyjnej. Z treści rozstrzygnięć zawartych w pkt I ppkt 1 i 2 wynika, że brak

jest jakiegokolwiek elementu, który mógłby wywołać dla powodów niekorzystne skutki.

Skarga kasacyjna w zakresie dotyczącym pkt I ppkt 1 i 2 zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego była zatem niedopuszczalna z powodu braku interesu prawnego po stronie powodów. W tym zakresie powinna być zostać odrzucona przez Sąd drugiej instancji, a wobec jej przekazania Sądowi Najwyższemu została w tym zakresie odrzucona na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Dariusz Dończyk

(A.G.)

[a.ł.]